

בדרכו

מרבן של כל בני הגולה
מרן שר התורה שליט"א

אמונה

גיליון קכ"ה
פר' שמות תשפ"ב

דרך פיקודיך

פנינים על פרשת שבוע

מדוע משה רבנו נצטרע בצרעת עזה כשג

שאלה: "והנה ידו מצורעת כשלג" (ד' ו'), משמע שנצטרע בבהרת עזה שהיא כשלג, ולא בשנייה לה שהיא כסיד ההיכל, וכ"ש שלא בשאת. וצ"ב, מדוע קיבל דווקא צרעת זו, ואם אין נפקא מינה בסוג הצרעת הוה ליה למימר והנה ידו מצורעת ותו לא, בשלג למה לי. תשובה: כי היא החמורה.

(אריה שאג)

היו צריכים מלבושים חדשים לכבוד שבת

וְשָׂאֵלָה אִשָּׁה מִשְׂכָּנֶתָה... כָּלִי כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וְשִׂמְלֹת (שמות ג', כ"ב)

צ"ע וכי מה בני ישראל היו זקוקים לשמלות, והרי לבשו בגדים, והבגדים לא בלו וכמו שכתוב (דברים ח' ד') שְׂמֹלֶתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעֲלֶיךָ.

ויש לומר: איתא בגמ' בשבת (קי"ג א') שמצוה שלא יהיה מלבוש של שבת כמלבוש של חול, אלא ילבש בגדים אחרים, ולכן הוצרכו לשמלות אחרות, לייחד אותם לשבת.

טמאי מתים ישתחוו בהר הבית והזבים בירושלים

וְכֹאֵן הָאֲבָדִים בְּאַרְץ אֲשֶׁר וְהַנְּזֻזִים בְּאַרְץ מִצְרַיִם וְהַשְׂתַּחֲוִוִּים לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בְּיְרוּשָׁלַם (הפטרת שמות, ישעי' כ"ז י"ג)

מהו הלשון והשתחוו לה' 'בהר הקודש' 'בירושלים'? איתא במדרש (שוחר טוב תהלים, פרק מ"ח ד"ה סבו) שבזמן הגאולה הקב"ה יביא את ישראל מכל ארבע כנפות הארץ, על ידי ענני כבוד.

והנה הרי כשיבואו לירושלים יהיו כולם עדיין טמאים בדרגות שונות. ועפ"י זה מובן הפסוק:

וְהַשְׂתַּחֲוִוִּים לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ – אלו טמאי מתים שמתירים לבוא להר הבית, כי טמא מותר להיכנס שם (פסחים סז). בירושלם – אלו זבים, כי אסורים להיכנס להר הבית ולכן הם ישתחוו בירושלים. (וטומאת מצורע לא יהיה, כי כל זמן שהכהן לא טמאו אינו טמא ולכן יוכלו להכנס לירושלים).

ובטעמא דקרא ישעיהו, כתב רבינו ביאור מופלא על הפסוק (ישעי' נ"ב א') לְבָשִׁי בְגָדֵי תַפְאֲרֶתְךָ יְרוּשָׁלַם עִיר הַקֹּדֶשׁ, פִּי לֹא יוֹסִיף יָבֵא בָךְ עוֹד עָרֵל וְטָמֵא.

ותמוה, מדוע ערל וטמא לא יוסיפו לבוא לירושלים?

אלא, דאיתא במדרש (ילקוט שמעוני רמז שצ"א) עתיד הקב"ה להביא סיני ותבור וכרמל ולבנות בית המקדש על גביהן ע"ש. ויתכן שגודל ההרים (דהיינו בית המקדש העתיד) היה כמו כל ירושלים של עכשיו, וירושלים עצמה עתידה להתפשט ולהתרחב עד דמשק כדאיתא במדרש (ספרי ריש פרשת דברים).

על פי זה מובן היטב מדוע ערל וטמא לא יבואו בכל ירושלים. כי הרי טמא שיוצאה טומאה מגופו אסור להיכנס להר הבית כדתנן בכלים (פ"א מ"ח), ורבי עקיבא סובר (יבמות ע' א') שדין ערל כדין טמא (ונראה שהכוונה לטמא שיוצא טומאה מגופו, כי מקור ר"ע הוא מפסוק איש איש שנאמר בויקרא כ"ב ד', ושם מדובר בצרוע או זב ולא בטמא מת וכדו') והרי ירושלים כולה תיהפך לבית המקדש, נמצא שערל וטמא לא יוכלו לבוא בכל ירושלים. (שבענו מטובך)

דרך מצוותיך

שו"ת בהלכה מרבינו

דיני ימות הגשמים

בדעת החזו"א שאין להתענות על הגשמים בארץ ישראל שאלה: שמעתי שהחזו"א אמר שבעת עצירת גשמים בארץ ישראל ח"ו, אין לומר תפילה על הגשם, דע"י כן לא יאכלו טבל, האם נכונה שמועה זו. תשובה: לא מטעם זה.

שאלה: מה טעמו של מרן החזו"א, שאמר לא לומר תפילה על הגשם בעת עצירת גשמים בארץ ישראל.

תשובה: הוא אמר שאין מתענין בזמנינו, שאפשר להביא מחו"ל.

ברכות הגשמים

אם יכול לברך בדיבר תוך כדי דיבור לרעם

שאלה: סעיף ג': "היה יושב בבית הכיסא ושמע קול רעם, אם יכול לצאת ולברך תוך כדי דיבור יצא". מה הדין אם בזמן של תכ"ד זה דיבר, האם הוי הפסק. תשובה: אם נגמר הרעם הוי הפסק.

ברכת מאורי האש על הברק

שאלה: האם אפשר לברך בורא מאורי האש על אור הברק. תשובה: לא.

שאלה: מה הטעם שאי אפשר לברך בורא מאורי האש על אור הברק. תשובה: יש לו ברכה בפני עצמו.

(אריה שאג)

ברכת ברק ברואה האור בלי הברק עצמו

שאלה: נחלקו האחרונים, אם מברכים עושה מעשה בראשית כשרואה האור של הברק, או דוקא כשרואה הברק עצמו בשמים. איך לנהוג למעשה. תשובה: ספק ברכות להקל.

ברכת ברק ורעם ואמן על ברכה אחר המפיל

שאלה: בירך המפיל והתחייב בברכת ברק ורעם, או לענות אמן כששמע ברכה, האם יאמר כל אלו. תשובה: אסור. (דולה ומשקה)

האם לומר מודים על הגשם הראשון

שאלה: האם כשיררד בארץ ישראל הגשם הראשון יש לומר "מודים" כמו שכתב הביה"ל בס"י רכ"א תשובה: ראוי לומר (אבל לא ראינו נוהגין כן).

שאלה: היה "ברק או רעם", והילדים "שוחחו ודיברו", האם לחנכם לברך הברכה, אפי' שהפסיקו בדיבור. תשובה: תוך כדי דבור יכולין לברך עוד.

שאלה: הרואה ברק האם יש לחוש שלא יהיה רעם אחריו ולא יברך על הברק [לדעת המ"ב שאין לברך על ברק הנוצר מחום] תשובה: לא.

שומע רעם באמצע הלילה במיטתו

שאלה: שמע רעם באמצע הלילה במיטתו, האם ינקה ידיו בכל מידי וסגי בזה ויברך תשובה: כן. (משיבת נפש העתיד לצאת לאור אי"ה)

בדרנו נלך

מהנעשה והנשמע בקודש פנימה

- במוצ"ש נערך בקודש פנימה בראשות רשכבה"ג שליט"א מעמד יסוד הישיבה לצעירים החדשה בב"ב 'רוממות התורה' שע"י ישיבת ארחות תורה, במעמד השתתפו עוד ראש ישיבת ארחות תורה הגאון הגדול ר' ברוך דב דיסקין, משגיח ישיבת ארחות תורה הגה"צ ר' חזקיהו מישקובסקי שנשא דברים במעמד והביא בדבריו מדברי רבינו אחר פטירת רשכבה"ג מרנא אילת השחר זיע"א כי מרן זיע"א ממשיך בשמיים את תפילתו שהתפלל בחייו על ישיבתו ארחות תורה, וכן ראש הישיבה החדשה הגאון ר' שמואל נתן כהן, משגיח הישיבה הגאון ר' יחזקאל גינזבורג ושאר ראשי ורבני הישיבה, רבינו שתה לחיים לרגל המעמד וברך בברכת הצלחה את ראשי ורבני הישיבה.
- הגאון ר' אברהם מאיר הכהן קפלן מירושלים מח"ס פסיק ריש"א ומתלמידי רבינו, נכנס לרבינו שליט"א יחד עם תלמידיו בני ישיבת "משכן העדות" בירושלים בראשות הגאון ר' מנשה כהן, להתברך לרגל אלפי דפים ואלפי שעות שקנו בני הישיבה במכירת ההדלקות של נרות חנוכה והעליות בימי חנוכה בישיבה, רבינו עיין בדרך סיכום השעות והדפים ובירכס בחום, כמו"כ נשאל רבינו: במה יזכה מי שיצטרף לחיזוק הגדול בישיבה של הגעה בזמן לתפילה ותפילה בקול, והשיב רבינו: שיזכו באשה כשרה.
- רבני התנועה הקדושה דגל התורה הגאון ר' נתן זוכובסקי והגאון ר' יוסף אפרתי נכנסו לרשכבה"ג שליט"א להתייעצות ממושכת בעניני השעה העומדים על הפרק.
- הרב חיים שפירא היועץ הרפואי של 'רפאנו ונוושה נכנס לרבינו שליט"א והביא בפני רבינו שמות תורמי הארגון לברכה וישועה, רבינו בירכו ואת כל התורמים והמסייעים לארגון החשוב שמסייע לאלפי חולים בעצה ותושייה.
- שלווחא דרבנן הרב יצחק פינדרוס נכנס לרשכבה"ג מרן שליט"א יחד עם שגרירה החדש של ארה"ב בישראל להתברך.
- ביום חמישי רבינו יצא להשתתף בכינוס למען חיזוק הטהרה בארה"ק, שנערך באולמי כתר הרימון, בסיום הכינוס הוקראו החלטות הכינוס לחיזוק הטהרה ע"ד רשכבה"ג שליט"א.
- רבינו שימש סנדק בברית לנכד הגאון ר' שאול יהושע דולינגר ראש מוסדות פרי עץ חיים באשדוד, בן לבנו הגאון ר' אברהם מרבני המוסדות, לאחר הברית ניגשו הסבא ואבי התינוק להתברך מרבינו.
- שכינה מדברת מתוך גרונו: התקבל למערכת, מעשה נורא הוד שהיה לאחרונה בקודש פנימה, וזה המעשה, רבינו כתב מכתב למען תלמוד תורה חשוב, וביקש שיסייעו בעדם, מנהלי הת"ת הציגו המכתב ונדיבי עם הזילו תרומתם, אך שהגיעו לנדיב מסוים הוא התעקש שרוצה להכנס לרבינו ולשאל כמה לתרום, וכך עשו, נכנסו הנדיב ומנהלי הת"ת קמיה רבינו ושאלו כמה יתרום, רבינו השיב במפתיע: פחות משווה פרוטה, ויהי הדבר לפלא גדול, ושאלו שוב הרי רבינו כתב מכתב למען הת"ת שיסייעו בעדם ומחזק ידיהם אז למה שלא יתרום הנדיב לת"ת, אך רבינו עמד בתוקף ואמר שלא יתרום מאומה, כשיצאו מהקודש פנימה אמר הנדיב במבוכה: כספי אינו כשר והגיע בדרכים אסורות, ורציתי לקבל מעין גושפנקא מכך שרבינו יגיד לי כמה לתרום מכספי שהוא אינו כשר, אך לצערי לא הצלחתי, הנוכחים עמדו מרוגשים לראות רוח הקודש הגלויה של רבינו, ויהי המקום לחרדת קודש.
- הרבנית קולדצקי סיפרה כי כת מתנגדי החיסונים ניסו בדרכי וחוקים מהתורה ללחום בדעת התורה מאביה הגדול רשכבה"ג שליט"א, והוסיפו ושיקרו בסילוף האמת, בטענות הבל, הרבנית סיפרה דבריהם לרבינו, ולאחר שרבינו שמע כל טענותיהם ועיין בדברים, ביטל דבריהם מכל וכל, וחזר בתוקף על הוראתו כי חובה להתחסן כנגד נגיף הקורונה.
- רבינו כתב אות בס"ת שיוכנס לקהילת גבעת שאול באלעד.
- ילדי ת"ת אהל תורה ברמת אלחנן נכנסו יחד עם המחנך הרב קוריץ להתברך מרבינו לרגל תחילת לימוד תורה שבע"פ, רבינו בירכס בחביבות וחילק להם מיני מתקה.
- ביום ראשון רבינו שימש סנדק בברית לבן נינו, ניין לחתנו הגאון הגדול ר' שרגא שטינמן ראש ישיבות ארחות תורה, נכד לנכדו הגה"צ ר' גדליה הוניגסברג שליט"א, בן לנינו הרב דוד צבי גרליץ.
- מבית רשכבה"ג מרן רבינו שליט"א נמסר בזה"ל: לשאלת מנהלי מוסדות בימים אלו השיב רשכבה"ג מרן שר התורה שליט"א בענין החיסונים להוראה. החיסונים לקורונה, ודאי להזמין את החיסונים אל תלמודי התורה ובתי ספר וצריך להתחסן בהם, פרסום הדברים בהוראתו של מרן שליט"א.

צילום: שוקי לרר

שאלת מנהלי מוסדות בימים אלו השיב רשכבה"ג מרן שר התורה שליט"א בענין החיסונים לקורונה: "ודאי להזמין את החיסונים אל תלמודי התורה ובתי הספר, וצריך להתחסן בהם". פרסום הדברים בהוראתו של מרן שליט"א.

בקודש פנימה נערך מעמד פתיחת חדר הכנסת אורחים ע"י ארגון מאירים לחולה

ביום ראשון נכנס הרב יצחק שלמה יו"ר ארגון מאירים לחולה, המסייע רבות למען החולים ומשפחותיהם, והציג בפני רבינו את פעילותו העניפה של הארגון, ובפרט פתיחת חדר הכנסת אורחים בבית הרפואה מועיני הישועה, רבינו שמע בקורת מרובה, וביקש לתרום למען הארגון וחזק ידי ראש הארגון הרב יצחק שלמה וברכו בחיבה, וכן ברך בחום את עשרות המתנדבים המסורים, נכדו חביבו הרה"ג ר' יעקב ישראל קניבסקי שאל את רבינו במה יזכו המסייעים למען הארגון, השיב רבינו: לגן עדן.

